

LLIBRES

La imatge de Déu (en la tradició jueocristiana)

Adrià Pujol Cruells

Barcelona. Dimecres, 17 de maig de 2017

2 minuts

Thank you for wat

Els lectors de **Lluís Duch** estem d'enhonorabona. Els que no l'han llegit mai, tot i no saber-ho, encara n'estan més. Perquè acaba de publicar-se **L'exili de Déu**, un assaig curt i ponderat sobre la imatge del Déu de la tradició judeocristiana en les societats contemporànies. Els habituals hi trobaran un destil·lat de bona part de l'obra anterior. I els novells tindran a l'abast una porta d'entrada al pensament complex i lluminós d'aquest monjo de Montserrat, doctor en antropologia i teologia, i un dels assagistes catalans més doctes que tenim.

És un fet inescamotejable: els grups humans, un cop ferits d'occidentalisme, han substituït Déu i les seves funcions socials per un culte exacerbant del Jo. Això no vol pas dir que la religiositat hagi perdut la seva capacitat d'agrumollar, sinó que ja no necessita Déu per interpretar i modificar la realitat. Les angoixes derivades de l'ignot, la por del destí i del patiment, i sobretot la por del fracàs personal, ara com ara disposen d'un ventall grotesc de pal·liatius a la carta. Respostes que fins no fa gaire es podien emparaular, comunament i de bracet, amb la idea de Déu, però que el neoliberalisme salvatge ha disfressat de solucions enllaunades, de la

Lluís Duch, en un diàleg vivificador amb la filosofia, la història, la teologia i, especialment, amb l'antropologia, posa damunt la taula una gènesi del desconsol actual, fillol de l'ànsia de vivències i emocions. Molt audaç quan cita Benjamin, Baudrillard i Geertz, que tant van avisar sobre la transformació de l'espiritualitat en un producte de consum. Sublim quan es despenja de **Michel de Certeau** i del seu admirat Peter L. Berger, pel que fa a la construcció social i cultural de la realitat.

Perquè és un antropòleg rigorós, Duch sobresurt quan relliga estructures universals (l'ésser humà) amb conjuntures històriques. En aquest sentit, és ben aclaridora la trajectòria que traça per al cristianisme. Per bé i per mal, en nom d'ell, les esglésies tan aviat han servit de punts de reunió com d'exclusió. I amb el temps l'ortodòxia i la carcúndia s'han aquilotat, al voltant d'una imatge colonial de Déu que avui gairebé ningú no defensa, ni necessita. I brilla, Duch, quan assenyala que els feminismes seran la darrera estocada al monoteisme de tall occidental, masculinitzat i d'una jerarquització obsoleta, de la mateixa manera que tostemps els heretges i els perifèrics han contribuït a passar el ribot pels **dogmes** injustos.

Han tornat els esoterismes i antigues maneres de rellegir i trobar sentit a la vida. Formes que sorprenen pel seu primitivisme. En qualsevol cas un cistell de religiositat popular que malda per alguna mena d'il·luminació, ara que els sistemes socials no proporcionen ni confiança ni recer. Endollats a una religió sense Déu o amb un Déu amb prou feines induïble, a la deriva per les profunditats del Jo i sense comunitat, mancats d'intermediaris oficials i requerits per una cultura de la superació que put a olimpisme, recorrem a "les innombrables ofertes del psicologitzat hipermercat religiós actual". Quan en definitiva —rebla Lluís Duch—, a Déu sempre el trobarem en l'**Altre**, en el seu rostre, rebent-lo o visitant-lo, i posant en comú, si és que ens n'havíem oblidat, les nostres necessitats culturals d'auxili, d'hospitalitat i comunió.

Les altres notícies